

דף צה.

עין משפט א.ב. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ח הכ"א

עין לעיל דף צד: עין משפט ד.ה.

עין משפט ג. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ח ה"ב

מְעִיל שְׁנִיתָז עָלָיו דָּם חֲטָאת וַיֵּצֵא וְנִטְמָא לַחוּץ כִּי־צַד
הוא עוֹשֶׂה וְהָרִי הַקּוֹרֵעַ אוֹתוֹ לֹקֶה כָּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹי.
מִכְּנִיסוֹ פָּחוֹת פָּחוֹת מִשְׁלֹשׁ אֶצְבָּעוֹת וּמִכְּכֹסוֹ בְּפָנָיִם.
וְאַחַר שִׁיתְּכַבֵּס כָּל הַדָּם מֵעַט מֵעַט מִטְּבִילִין אוֹתוֹ בַּחוּץ:

עין משפט ד. הרמב"ם הל' כלים פכ"ב ה"ב

הַבְּגָדִים הָעֵבִים בְּיוֹתֵר כְּגוֹן הַלְּבָדִין וְהַנְּמֻטִין הַקָּשִׁין.
אוֹ הַבְּגָדִים הָרַכִּין בְּיוֹתֵר כְּגוֹן בְּגָדֵי פִשְׁתָּן שֶׁל מְצִרַיִם
שֶׁהַבֶּשֶׂר נִרְאֶה מִתְחַתָּן. אֵינָן מְקַבְּלִין טְמָאָה עַד שִׁיְהִיָּה
בְּקָרֵעַ שְׁלֹשָׁה עַל שְׁלֹשָׁה טְפָחִים בֵּין לְמִדְרָס בֵּין לְשֶׁאֵר
טְמָאוֹת:

א. כסף משנה: ומה שכתב מעיל שניתז עליו דם חטאת ויצא ונטמא בחוץ וכו'. מימרא שם
(דף צ"ה):

ב. כסף משנה: הבגדים העבים וכו'. בפרק כ"ח העבים והרכים אין בהם משום שלשה
על שלשה:

עין משפט ה. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ה ה"י

כְּשֶׁמִכְבְּסִין אֶת מְקוֹם הַדָּם מִכְבְּסִין אוֹתוֹ בְּמִים יָפָה יָפָה
עַד שֶׁלֹּא יִשָּׂאָר לוֹ רֶשֶׁם ל'. וְכֹל שִׁבְעַת הַסְּמָמִים
שֶׁמַּעֲבִירִין עַל הַפֶּתֶם מַעֲבִירִין עַל דָּם חֲטָאת. חוּץ מִמֵּי
רְגָלִים שָׂאִין מִכְּנִיסִין מִי רְגָלִים לַמִּקְדָּשׁ:

עין משפט ו. הרמב"ם הל' טומאת צרעת פי"ב ה"ה

מִי שֶׁמִּכְבַּס אֶת הַנֶּגַע בְּשָׁבוּעַ רֵאשׁוֹן מ' כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ צָרִיף
לְכַבֵּס מְעַט מִן הַבְּגָד שֶׁחִוְצָה לוֹ שֶׁנֶּאֱמַר 'אֵת אֲשֶׁר בּוֹ
הַנֶּגַע'. וְכֹל נִגְעֵי בְּגָדִים שֶׁמִּכְבְּסִין אוֹתָן מַעֲבִירִין עֲלֵיהֶן
שִׁבְעָה סְמָמִין שֶׁמַּעֲבִירִין עַל הַפֶּתֶם כְּדָרָךְ שֶׁמַּעֲבִירִין עַל
הַפֶּתֶתָּם כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ בְּעֵינֵי נְדָה:

עין משפט ז. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ה ה"י

עייני לעיל עין משפט ה

שו"ע יו"ד סי' צז סעיף א

א. אין לשיין עיסה בחלב^ב גזירה שמא יבא לאכלה עם בשר,

ל. כסף משנה: כשמכבסין את מקום הדם וכו' וכל שבעת הסממנין שמעבירין על הכתם מעבירין על דם חטאת וכו'. בפרק דם חטאת (דף צ"ה):

מ. כסף משנה: מי שמכבס את הנגע בשבוע ראשון וכו'. בת"כ יליף לה מקרא: וכל נגעי בגדים וכו'. בפ' דם חטאת (דף צ"ה):

נ. מבריייתא בפסחים דף ל'. וה"ה שאין לשיין בשומן אווז או עוף, דאף דהוי רק איסור בשר בחלב מדרבנן, ג"כ אסור ולא הוי גזירה לגזירה כיון שקרוב לטעות שעל הלחם יחיה האדם ודרכו לאוכלו עם בשר ועם חלב. וכתב הפר"ח דכל האיסור רק אם הדבר מועט ונבלע בפת ולא ניכר אבל אם השומן ניכר או הגבינה ניכרת אין כאן בית מיחוש ומותר באכילה. כף החיים אות א'.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

וּאִם לֶשׁ, כֹּל הַפֶּת אֲסוּרָה אִפִּי' לֹאכְלָה לְבֵדָה פ.

וּאִם הִיָּה דָבָר מוּעֵט כְּדֵי אֲכִילָה בְּבֵת אַחַת ע או ששינה צורת הפת פ שתהיה ניכרת שלא יאכל אותה עם בשר, מותר.

פ. גזירה שמא יאכלנה עם בשר. ש"ך ס"ק א'. ואם יש בה רק מעט מאוד חלב שמתבטל בקמח כגון שיש ששים מותר לאכלה עם בשר וכ"ש לבדה. כף החיים אות ד' ממהרימ"ט.

מ"מ לערב קצת חלב תוך קמח ע"מ לאכלו עם בשר אסור דהוי מבטל איסור לכתחילה רק אם אפה ועשה כן בדיעבד מותר אח"כ לאכלה אפי' עם בשר. שם בכה"ח אות ה'. גם אם דעתו לאכול פת זו לבדה שמערב בה קצת חלב ובטלה בששים בקמח ג"כ אסור לכתחילה לעשות כן, ואם עשה מותר. כף החיים אות ו'.

ע. הגם שיש שכתבו כדי לאכלה בו ביום מ"מ הספרדים שקיבלו דעת מר"ן אין להם להקל בזה. ומועט היינו כדי אכילה בבית אחת. כף החיים אות ז'. וכדי אכילה בבית אחת היינו לכל בני הבית והוא פשוט.

וע"כ פת שזבה תחתיו חלב יכול לחלק הפת לבעלי בתים לכל בע"ב כיכר אחד, והוי דבר מועט לכל אחד, אבל לכתחילה לא יסמוך ע"ז. כה"ח אות ט'. וה"ה אם נתערב פת שנילוש בחלב עם אחרים יכול לחלק כל התערובת לכל אחד כיכר שיהיה דבר מועט ומותר. שם.

אם לש פת עם חלב בשוגג יש אומרים דבזה לא קנסו רק בלש במזיד ויש אוסרים גם בשוגג דלא חילקו חז"ל בזה. כה"ח אות י"א.

פ. דוקא לביתו מהני שינוי צורה אבל למכור בשוק אסור דיש לחוש לארחי פרחי ומיהו בדיעבד שרי. כה"ח אות י"ב.

והיום שעושים עוגות ובורקסים חלביים למכור אותם בשוק טעם ההיתר א'. ניכר ונרגש בהם טעם החמאה והחלב, ב'. שמים בתוכו סוכר ומיני מתיקה וכיון שכן אין דרכו לאכלן עם בשר. כף החיים אות י"ב. וכל שכן אם נראית הגבינה.

כתב בברכי יוסף בשיו"ב אות א' דביסקויטים העושים אותם עם חלב אסורים הגם שהם משונים בצורתן כיון שעושין תדיר בצורה זו גם בלא חלב ודרך ריקיין אלו לאכלם כמו פת עם חלב או עם בשר. כף החיים אות י"ג.

ועוד שם הביא דבא"י ובטורקיה נהגו לעשות בורקס ממולאים בבשר ובירקות וכן בגבינה. והמנהג על הרוב לעשות של גבינה בשינוי וצריך להזהר בזה לעשותם בשינוי. שם באות ט"ז.

חיטים שנשפך עליהם חלב לא מועיל לטחון אותם ולעשות מהם פת ואפי' הדחה לא מהני בהם כיון שיש בהם סדקים, כ"כ המרדכי בפ' כ"ש. ומשמע דלאכלם כך מותר.

א. ב. אין אופין פת בתנור שטחו באליה ז ואם אפה, דינו כעיסה שנילושה בחלב ק.

הגה: ע"כ נוהגין ללוש פת עם חלב בחג השבועות ר כי זה נחשב לדבר מועט וצורתם משונה משאר פת. וכל שכן פלאדן או פשטידא, דמותרין ש.

הגה: אין לאפות ה שום פת עם מאכל של גבינה או עם מאכל של בשר בתנור אחד דחוששין שמא יזוב מן השומן או מן הגבינה אל הפת ואם זב תחתיו דינו כפת שנילושה עמו, ואפי' במחבת א נוהגים לכתחילה להחמיר.

צ. ואפי' יש ששים נגד השומן מ"מ כיון שהאיסור עומד במקומו במקום הדבקת הפת ע"כ הפת אסורה. כף החיים אות ח"י. וכל זה שעשה לכתחילה אבל אם עשה בשוגג כגון שלא ידע שטחו באליה קודם ואפה פת י"ל דמהני טעימה לאכלו עם חלב. ויש אוסרים אפי' ע"י טעימה לאוכלו עם חלב רק לאוכלו לבדו. כף החיים אות י"ט. וכך הסכים הזב"צ. ואם יש ששים סגי בנטילת מקום, שם.

ק. מ"מ מותר למוכרו לגוי מכח ספק ספיקא ספק אם יחזור וימכרנו לישראל ואם תמ"ל שימכרנו ספק אם הישראל יאכל אותו עם בשר, וכ"ז בדיעבד, אבל לכתחילה אסור לעשות כן ע"מ למוכרו לגוי. כף החיים אות כ"א.

ר. והטעם עיין באו"ח סי' תצ"ד סעיף ג'. וה"ה לכבוד שבת מותר רק שהב"ח כתב יעשה אותם קטנים שלא ישאיר מהם עד אחרי שבת. כה"ח אות כ"ד.

ש. מש"כ שזה כל שכן מכיון שהם משונים וניכרים.

ת. היינו לכתחילה, אבל אם אפה וזה לא משופע והתנור רחב או שהפת למעלה מן הפשטיד"א לא מחזיקין איסורא דשמא זב, וגם אם זב בתנור אבל לא נגע בפת הוי נ"ט בר נ"ט דהיתרא שהרוטב נבלע בתנור ואח"כ התנור מבליע בפת ומ"מ לכתחילה אין לאכלו עם חלב כי אם לבדו, או עם בשר כטעם השומן שבלע. כף החיים אות כ"ז. אם אפו בתנור עוגת גבינה על קרקעיתו בלי כלי, ואח"כ באותו מקום הושיבו בתנור סיר עם בשר רותח מותר, דכל שאין שם חלב בעין הוי כשתי קדירות הנוגעות זו בזו דמותרים. כף החיים אות כ"ט. מהט"ז ס"ק ג'.

א. משום חשש זיבה ומשום חשש ריח. כף החיים אות ל"א, מערוך השולחן. ואפי' הוא במחבת חוששין שיזוב מדפנותיו אחרי רתיחה.

דף צה:

עין משפט א.ב. הרמב"ם הל' איפורי ביאה פ"ט הל"ז

וְאֵלוֹ הֵן הַשְּׂבָעָה סְמָנִים עַל סִדְרָן. רַק תִּפְּל. וּלְעִיסַת
 גְּרִיסִין שֶׁל פּוֹל. וּמֵי רַגְלִים שֶׁהֶחֱמִיצוּ. וּבְרִית. וְנִתָּר.
 וְקִימוֹנִיא. וְאַשְׁלָג. וְצָרִיף לְכֶסֶס שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים עַל כָּל סֵם
 וְסֵם וּמוֹלִיף וּמִבִּיא בְּכָל פְּסָכִים. הֶעֱבִירָן שֶׁלֹּא עַל הַסֹּדֵר
 אוֹ שֶׁהֶעֱבִירָן כְּאֶחָד לֹא עָשָׂה כְּלוּם. הַקָּדִים הָאֲחֵרוֹנִים
 לְרֵאשׁוֹנִים אֵלוֹ שֶׁהֶעֱבִיר בְּאֲחֵרוֹנָה שֶׁהֵן הָרֵאשׁוֹנִים עָלוּ
 לוֹ וְחִזְזוּ וּמֵעֲבִיר אֲחֵרֵיהֶם אֲחֵרוֹנִים שֶׁהַקָּדִים עַד
 שֶׁיַּעֲבִרוּ הַשְּׂבָעָה עַל הַסֹּדֵר:

עין משפט ג. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ח הי"א

כְּלֵי חָרֶשׁ שֶׁנִּתְּבַשְׁלָה בּוֹ הַחֲטָאת הַנְּאֻכָּלֶת טְעוֹן שְׂבִירָה
 בְּעֶזְרָה. וְכֵלֵי מִתְּכֹת שֶׁנִּתְּבַשְׁלָה בּוֹ טְעוֹן מְרִיקָה
 וְשִׁטְיָפָה בְּמִים בְּעֶזְרָה שֶׁנֶּאֱמַר 'וְכֵלֵי חָרֶס אֲשֶׁר תִּבְשַׁל
 בּוֹ יִשְׁבֵּר'. אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא נֶאֱמַר כָּאֵן 'בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ'
 הֲרִי דִינָן כְּדִין הַכְּבוֹס. מָה כְּבוֹס הַבְּגָד בְּקֹדֶשׁ אֵף שְׂבִירַת

ב. כסף משנה: כלי חרס שנתבשלה בו החטאת הנאכלת וכו'. משנה בפרק דם חטאת (דף צ"ג). ומ"ש אע"פ שלא נאמר כאן במקום קדוש וכו'. שם (דף צ"ד): מנא ה"מ דת"ר תכבס במקום קדוש שבירת כלי חרס מנין ת"ל וכלי חרס אשר תבושל בו ישבר מריקה ושטיפה בכלי נחשת מנין ת"ל ואם בכלי נחשת בושלה ומורק ושוטף במים פירוש דכיון דכתיב וי"ו בתר במקום קדוש דכתיב ברישא בתריה גרירא: ואחד כלי שבישל בו או כלי שהערה לתוכו וותח. משנה שם (דף צ"ה):

כְּלֵי חָרֶס וְשְׁטִיפַת כְּלֵי מַתְּכוֹת וּמְרִיקָתוֹ בְּקֶדֶשׁ. וְאַחַד
כְּלֵי שְׁבִשָּׁל בּוֹ אוֹ כְּלֵי שְׁהַעֲרָה לְתוֹכוֹ רוֹתַח:

עין משפט ד.ה. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ח הי"ד

צָלָה הַבָּשָׂר תַּנּוּר שֶׁל חָרֶס יֵשׁ בְּדָבָר סֶפֶק אִם יִשָּׁבֵר
הוֹאֵיל וְנִתְבַּשְׁלָה בּוֹ אוֹ לֹא יִשָּׁבֵר הוֹאֵיל וְלֹא נִגְעָה בּוֹ.

ג. כסף משנה: ל משנה צלה הבשר באויר תנור של חרס וכו'. שם (דף צ"ה): בעי רמי בר חמא תלאו באויר תנור מהו אבישול ובילוע הוא דקפיד רחמנא או דילמא אבישול בלא בלוע ופירש"י תלאו לשפוד של חטאת לצלותו באויר תנור דנתבשל בו אבל לא נבלע בו כלום מהו מי הוי תנור טעון שבירה או לא ולא איפשיטא בעיין וזהו שכתב רבינו יש בדבר ספק. ויש לתמוה למה לו להודיענו שהוא דבר ספק ולא פסקה לחומרא סתם כדרכו בשאר ספקי דאורייתא וצריך עיון: ולא בחטאת בלבד וכו'. משנה שם ובגמרא יליף לה מקרא. ומ"ש עקב אכילה פירוש תיכף לאכילה והוא משנה שם (דף צ"ו): ר' טרפון אומר בישראל בו מתחלת הרגל יבשל בו כל הרגל וחכ"א עד זמן אכילה. ופירש"י יבשל בו כל הרגל בלא מריקה ושטיפה ולסוף הרגל ימרוק וישטוף ובגמ' (דף צ"ו) וחכמים אומרים עד זמן אכילה מאי קאמר אמר רב נחמן וכו' ממתין לה עד זמן אכילה והדר עביד לה מריקה ושטיפה: כתב הראב"ד לא ידעתי מהו עקב אכילה אבל כך אמרו חכמים שממתין כל זמן אכילה והדר עביד ליה מריקה ושטיפה עכ"ל. ונוסחתו בגמרא נכונה דגריס כל זמן אכילה לאפוקי מספרים דידן בגמרא דגרסי עד זמן אכילה וגם רש"י שם אהא דתניא הא כיצד ממתין לה עד זמן אכילה והדר עביד לה מריקה ושטיפה כתב ממתין זמן אכילה והשמיט תיבת עד. ומ"ש וכן השפוד והאסכלה מגעילין עקב אכילה וכו'. הכי משמע לדברי חכמים שכתבתי בסמוך: ומה שכתב וימרוק וישטוף בין כלי מתכות בין כלי חרס חוץ מן החטאת ששובר בה כלי חרס השיגו הראב"ד וכתב טעות הוא בידו ובהדיא בתוספתא שאין טעון אלא שבירה עכ"ל. ורבינו מפרש דלא קיימא תוספתא אלא לחטאת בלבד אבל שאר קדשים אף כלי חרס אינם טעונים אלא מריקה ושטיפה שהרי לא מציינו שהצריכה תורה שבירה לכלי חרס אלא בחטאת בלבד. והילך לשון התוספתא בפרק י' דזבחים ר"ש אומר קדשים קלים אין טעונין מריקה ושטיפה אבל טעונין הדחה משום נותן טעם כבשים פסולים אין טעונין מריקה ושטיפה וכו' כלי חרס אין טעונין אלא שבירה היכן שוברו בפנים יצא לחוץ נכנס ושוברו בפנים. הראב"ד מפרש דאקדשים קלים דקתני לעיל קאי ורבינו סבר דמילתא באפי נפשה הוא ולא מיירי אלא בחטאת ויש סעד לדבריו מדמסיים בה ששוברו בפנים שהוא הדין השנוי במשנה גבי חטאת. ועוד דקתני תו בתוספתא שם חומר במריקה ושטיפה שהמריקה ושטיפה נוהגים בקדשי קדשים ובקדשים קלים ומדשבקה לשבירה משמע שאינה

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

וְלֹא בַחֲטָאת בְּלֶבֶד אֶלָּא כָּל הַפְּלִים שְׁמֵשֶׁת־מִשִּׁין בְּהֵן
 בְּקִדְשִׁים עַל יְדֵי חֲמִין בֵּין קִדְשֵׁי קִדְשִׁים בֵּין קִדְשֵׁים
 קָלִים טְעוּנִין מְרִיקָה וְשִׁטְפָּה יַעֲקֹב אֲכִילָהּ. וְכֵן הַשְּׁפוּד
 וְהָאֶסְפָּלָה מִגְעִילָן יַעֲקֹב אֲכִילָהּ. וְאִינוּ מְנִיחִין עַד זְמַן
 אֲכִילָהּ שְׁנֵיָהּ. אֶלָּא כְּשִׁישְׁלִים לְאָכֹל יִגְעִיל הַשְּׁפוּד
 וְהָאֶסְפָּלָה וַיִּמָּרֵק וַיִּשְׁטֹף הַפְּלִי בֵּין פְּלֵי מִתְּכוֹת בֵּין פְּלֵי
 חָרָס חוּץ מִן הַחֲטָאת שְׁשׁוּבֵר בָּהּ פְּלֵי חָרָס. וּמִבְּשֵׁל
 וְשׁוֹנָה וּמִשְׁלֵשׁ מִיָּד בֵּין בְּכָלֵי מִתְּכוֹת בֵּין בְּכָלֵי חָרָס
 וּמִמָּרֵק וְשׁוֹטֵף עַד סוֹף אֲכִילָהּ:

עין משפט ו. חרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פי"ב הכ"ג

כָּל הַמְּנַחֲוֹת טְחִינָתָן וְהִרְקָדְתָן בַּחוּץ ד'. וְלִישְׁתָּן וְעִרִיכְתָּן
 וְאִפִּיתָן בַּפְּנִים. וְכָל מַעֲשֵׂיהֶן כְּשָׂרִים בְּזֶר עַד שְׂיָבוֹאוּ

נוהגת אלא בחטאת בלבד. ומה שכתב ומבשל ושונה ומשלש מיד וכו'. הכי משמע לרבינו
 מלישנא דחכמים שאמרו זמן אכילה שכל תוך זמן אכילה מבשל והולך אפילו כמה פעמים.
 ומה שכתב עד סוף אכילה. הכי משמע לרבינו לישנא דזמן אכילה דהיינו עד סוף אכילה וכן
 בדין דהא אין דרך למרוק ולשטוף עד אחר אכילה:

ד. כסף משנה: המנחות טחינתן והרקדתן בחוץ וכו'. בתוספתא דמנחות פרק י"א מנחות
 יש בהן מעשה כלי בפנים טחינותן והרקדתן בחוץ לישתן ועריכתן ואפיתן בפנים. וכל
 שכתב רבינו אינו מדוקדק שהרי שתי הלחם ולחם הפנים קרויין מנחה ופסק רבינו בפ"ח
 מתמידין ומוספין שלישתן ועריכתן בחוץ וכן שני בפ' שתי הלחם: וכל מעשיהם כשרים
 בזר וכו'. בפרק הקומץ רבה (דף י"ח): ומחבת ומרחשת היו בעזרה וכו'. בס"פ כל המנחות
 (דף ס"ג): ותנור של מקדש של מתכת היה. בפ' דם חטאת (דף צ"ו) ומפרש התם טעמא
 דכיון דאיכא שתי הלחם ולחם הפנים דאפיינתן בתנור וקדושתן בתנור ה"ל כלי שרת וכלי
 שרת דחרס לא עבדינן ופירש"י וקדושתן בתנור שאין נעשים בכלי שרת לפי שאין טעונים
 שמן ואמרינן בפרק שתי הלחם לישתן ועריכתן בחוץ ואפיינתן בפנים דתנור מקדש להו:

לְבַיִת הַקְּמִיצָה. וּמַחֲבֵת וּמִרְחֻשֵׁת הָיוּ בְּעֶזְרָה. וּשְׁתֵּיהֶם מְכַלֵּי הַשָּׂרֵת וּמְקַדְּשֵׁין. וְתַנּוּר שֶׁל מְקַדְּשׁ שֶׁל מִתְּכֶת הִיא:

עין משפט ז.ז. הרמב"ם הל' מאכלות אסורות פ"ט הכ"ב

אֵין לְשֵׁין הָעֶסָה בְּחֶלֶב ^ה וְאִם לֹשׁ כָּל הַפֶּת אֲסוּרָה מִפְּנֵי הַרְגֵּל עֲבָרָה. שְׁמָא יֹאכֵל בָּהּ בֶּשֶׂר. וְאֵין טָשֵׁין אֶת הַתַּנּוּר בְּאַלְיָה. וְאִם טָשׁ כָּל הַפֶּת אֲסוּרָה עַד שְׂיַסִּיק אֶת הַתַּנּוּר שְׁמָא יֹאכֵל בָּהּ חֶלֶב. וְאִם שָׁנָה בְּצוּרַת הַפֶּת עַד שְׁתִּהְיֶה נִפְרָת כְּדֵי שֶׁלֹּא יֹאכֵל בָּהּ לֹא בֶּשֶׂר וְלֹא חֶלֶב הָרִי זֶה מִתָּר:

שו"ע יו"ד סימן צו פעיף א

א. אין לשין עיסה בחלב ^ו גזירה שמא יבא לאכלה עם בשר, ואם לש, כל הפת אסורה אפי' לאכלה לבדה ^ז.

ה. כסף משנה: אין לשין את העיסה בחלב וכו' עד אסורה עד שיסיק התנור. ברייתא פרק כל שעה (דף ל"ו) ואסיקנא ואי עבדינהו כעין תורא שפיר דמי. וכתב הר"ף בפרק כל הבשר ומסקנא דאי שני בהו ועבדינהו כעין תורא שרי וכך הם דברי רבינו וכ"כ הרשב"א וז"ל ואם שינה בצורת הפת ועשאה כעכין קטנים כעין השור מותר שהרואה יודע שלא שינו צורתן אלא להיכר בעלמא וישאל ויאמרו לו:

ו. מבריייתא בפסחים דף ל'. וה"ה שאין לשין בשומן אווה או עוף, דאף דהוי רק איסור בשר בחלב מדרבנן, ג"כ אסור ולא הוי גזירה לגזירה כיון שקרוב לטעות שעל הלחם יחיה האדם ודרכו לאוכלו עם בשר ועם חלב. וכתב הפר"ח דכל האיסור רק אם הדבר מועט ונבלע בפת ולא ניכר אבל אם השומן ניכר או הגבינה ניכרת אין כאן בית מיחוש ומותר באכילה. כף החיים אות א'.

ז. גזירה שמא יאכלנה עם בשר. ש"ך ס"ק א'. ואם יש בה רק מעט מאוד חלב שמתבטל בקמח כגון שיש ששים מותר לאכלה עם בשר וכ"ש לבדה. כף החיים אות ד' ממנהרימ"ט.

מ"מ לערב קצת חלב תוך קמח ע"מ לאכלו עם בשר אסור דהוי מבטל איסור לכתחילה רק אם אפה ועשה כן בדיעבד מותר אח"כ לאכלה עם בשר. שם בכה"ח אות ה'. גם

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

ו**אם** היה דבר מועט כדי אכילה בבת אחת **ח** או ששינה צורת הפת **ט** שתהיה ניכרת שלא יאכל אותה עם בשר, מותר.

ב. אין אופיין פת בתנור שטחו באליה **י** ואם אפה, דינו כעיסה **א.**

אם דעתו לאכול פת זו לבדה שמערב בה קצת חלב ובטלה בששים בקמח ג"כ אסור לכתחילה לעשות כן, ואם עשה מותר. כף החיים אות ו'.

ה. הגם שיש שכתבו כדי לאכלה בו ביום מ"מ הספרדים שקיבלו דעת מר"ן אין להם להקל בזה. ומועט היינו כדי אכילה בבת אחת. כף החיים אות ז'. וכדי אכילה בבת אחת היינו לכל בני הבית והוא פשוט.

וע"כ פת שזבה תחתיו חלב יכול לחלק הפת לבעלי בתים לכל בע"ב כיכר אחד, והוי דבר מועט לכל אחד, אבל לכתחילה לא יסמוך ע"ז. כה"ח אות ט'.

וה"ה אם נתערב פת שנילוש בחלב עם אחרים יכול לחלק כל התערובת לכל אחד כיכר שיהיה דבר מועט ומותר. שם.

אם לש פת עם חלב בשוגג יש אומרים דבזה לא קנסו רק בלש במזיד ויש אוסרים גם בשוגג דלא חילקו חז"ל בזה. כה"ח אות י"א.

ט. דוקא לביתו מהני שינוי צורה אבל למכור בשוק אסור דיש לחוש לארחי פרחי ומיהו בדיעבד שרי. כה"ח אות י"ב.

והיום שעושים עוגות ובורקסים חלביים למכור אותם בשוק טעם ההיתר א'. ניכר ונרגש בהם טעם החמאה והחלב, ב'. שמים בתוכו סוכר ומיני מתיקה וכיון שכן אין דרכו לאכלן עם בשר. כף החיים אות י"ב. וכל שכן אם נראית הגבינה.

כתב בברכי יוסף בשיו"ב אות א' דביסקויטים העושים אותם עם חלב אסורים הגם שהם משונים בצורתן כיון שעושין תדיר בצורה זו גם בלא חלב ודרך ריקיין אלו לאכלם כמו פת עם חלב או עם בשר. כף החיים אות י"ג.

ועוד שם הביא דבא"י ובטורקיה נהגו לעשות בורקס ממולאים בבשר ובירקות וכן בגבינה. והמנהג על הרוב לעשות של גבינה בשינוי וצריך להזהר בזה לעשותם בשינוי. שם באות ט"ז.

חיטים שנשפך עליהם חלב לא מועיל לטחון אותם ולעשות מהם פת ואפי' הדחה לא מהני בהם כיון שיש בהם סדקים, כ"כ המרדכי בפ' כ"ש. ומשמע דלאכלם כך מותר.

י. ואפי' יש ששים נגד השומן מ"מ כיון שהאיסור עומד במקומו במקום הדבקות הפת ע"כ הפת אסורה. כף החיים אות ח"י. וכל זה שעשה לכתחילה אבל אם עשה בשוגג כגון שלא ידע שטחו באליה קודם ואפה פת י"ל דמהני טעימה לאכלו עם חלב. ויש אוסרים אפי' ע"י טעימה לאוכלו עם חלב רק לאוכלו לברו. כף החיים אות י"ט. וכך הסכים הזב"צ. ואם יש ששים סגי בנטילת מקום, שם.

שנילושה בחלב כ.

הגה: ע"כ נוהגין ללוש פת עם חלב בחג השבועות ל כי זה נחשב לדבר מועט וצורתם משונה משאר פת. וכל שכן פלאדן או פשטידא, דמותרין מ.

הגה: אין לאפות שום פת עם מאכל של גבינה או עם מאכל של בשר בתנור אחד דחוששין שמא יזוב מן השומן או מן הגבינה אל הפת ואם זב תחתיו דינו כפת שנילושה עמו, ואפי' במחבת ונוהגים לכתחילה להחמיר.

שו"ע יו"ד סימן צו סעיף ב

ג. תנור שטח אותו באליה אין אופין בו פת ע עד שיסיק אותו מבפנים עד שיתלבן פ. אפי' אם הוא של בוכיא ז אין לו היתר ע"י הסקה מבחוץ.

כ. מ"מ מותר למוכרו לגוי מכח ספק ספיקא ספק אם יחזור וימכרו לישראל ואם תמ"ל שימכרו ספק אם הישראל יאכל אותו עם בשר, וכ"ז בדיעבד, אבל לכתחילה אסור לעשות כן ע"מ למוכרו לגוי. כף החיים אות כ"א.

ל. והטעם עיין באו"ח סי' תצ"ד סעיף ג'. וה"ה לכבוד שבת מותר רק שהב"ח כתב יעשה אותם קטנים שלא ישאיר מהם עד אחרי שבת. כה"ח אות כ"ד.

מ. מש"כ שזה כל שכן מכיון שהם משונים וניכרים.

נ. היינו לכתחילה, אבל אם אפה וזה לא משופע והתנור רחב או שהפת למעלה מן הפשטיד"א לא מחזיקין איסורא דשמא זב, וגם אם זב בתנור אבל לא נגע בפת הוי נ"ט בר נ"ט דהיתרא שהרוטב נבלע בתנור ואח"כ התנור מבליע בפת ומ"מ לכתחילה אין לאכלו עם חלב כי אם לבדו, או עם בשר כטעם השומן שבלע. כף החיים אות כ"ז.
אם אפו בתנור עוגת גבינה על קרקעיתו בלי כלי, ואח"כ באותו מקום הושיבו בתנור סיר עם בשר רותח מותר, דכל שאין שם חלב בעין הוי כשתי קדירות הנוגעות זו בזו דמותרים. כף החיים אות כ"ט. מהט"ז ס"ק ג'.

ס. משום חשש זיבה ומשום חשש ריח. כף החיים אות ל"א, מערוך השולחן. ואפי' הוא במחבת חוששין שיזוב מדפנותיו אחרי רתיחה.

ע. ואפי' בפחות מששים נגד הפת. מחו"ד אות ח'.

פ. וקינוח לא מהני רק ע"י הסקה שאז עוברת השמנונית. ט"ז ס"ק ד'.

צ. שהסיקהו מבחוץ אפ"ה צריך היסק מבפנים. פר"ח אות ה'.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ט.

שו"ע אר"ח סימן תנא סעיף א

א. קדירות של חרס שנשתמש בהם חמץ ק כל השנה, אפי' אותם שעושים בהם דייסא או מיני קמחים משפשפן היטב שלא ישאר חמץ ניכר בהם ומותר להשהותן לאחר הפסח להשתמש בהם ר בין במינו בין שלא במינו.

ומצניען בפסח ש במקום צנוע שאינו רגיל לילך שם כדי שלא יבא להשתמש בהם בפסח, וטוב לסוגרם בחדר ולהצניע המפתח ת. אבל ליבון באש לא מועיל להם להתירם א כדי להשתמש בהם בפסח ואפי' רק עירה בהם רותחין ב אין להם תקנה להכשירם.

הגה: ויש אוסרים אפי' בכלי שני ג.

ק. מגמ' פסחים ל' ע"א, וה"ה קערות שתשמישן ע"י עירווי וכלי שני ג"כ הדין כן. וה"ה בשאר כלים שאינם של חרס אם אינו רוצה להגעילן או ללבנם צריך לנקותם ולהצניען.

ר. ומשום חמץ הבלוע בכלי אין בו איסור משום ב"י וב"י, וע"כ מותרים אחר הפסח. ו אפי' אותם שמבשלים בהם דייסא שבלעו הרבה חמץ וכשמבשלים בהם אח"כ אין ששים כנגד חמץ הבלוע ג"כ מותרים אחר הפסח, והטעם כיון דחמץ אחר הפסח משום קנסא הוא ולא קנסו אלא כשהניח חמץ בעין, אבל מה שבלוע בכלי בזה לא קנסו, וע"כ מותר אפי' לכתחלה לבשל בהם. כה"ח אות ו'.

ש. ולא דמי לתערובת חמץ דאסור להשהותה, ששם נראה בעין רק שאינו ניכר אבל חמץ הבלוע בכלים אינו נראה ומצוי. כה"ח אות ח'.

ת. כדי שלא ילך לשם כל ימי הפסח, או משום אחרים שלא ידעו ויפתחו וישתמשו בהם.

א. היינו ליבון מבחוץ וליבון מבפנים דהאדם חס שלא יתפקעו. והגעלה אינה מועילה לכלי חרס, משום שהתורה העידה שאינו יוצא מידי דופיו לעולם, ומה שמועיל להם מה שמחזירן לכבשן או היסק מבפנים אם לא היה חושש להם שיבקעו, כתבו התוס' דכיון שהסיקו נעשה כלי חדש. כה"ח אות ט"ו.

ב. היינו מכלי ראשון כגון לתוך קערות ואין להם תקנה אפי' בהיסק, וכתב הרמב"ם בפ"ה דשווה כלי חרס שנשתמשו בו חמץ בכלי שני לנשתמשו בו בכלי ראשון, ועיין בכה"ח אות י"ז לדעת הרמ"א.

ג. פי' אפי' לא עירה מהקדירה שהוא כלי ראשון לתוכו רק עירה מהקדירה לכלי שני ואח"כ הניח כלי זה בתוכו. מ"א ס"ק ג'. אבל אם עירה מקערה לקערה דהו"ל עירווי דכלי שני לכו"ע מותר. כה"ח אות י"ח.

א. ב. אפי' ימלאו הכלי חרס בגחלים לא מועיל להכשירם כיון שהוא חס עליהם שלא יתבקעו מהחום, ולא עושה להם היסק טוב.

מ"מ אם החזירם לכבשן שמצרפין בו כלי חרס חדשים מותר כיון שהכניסן להסק גדול ודאי לא חס עליהם שמא יתפוצצו.

הגה: כל כלי הצריך ליבון או הגעלה אסור להשתמש בו אפי' בצונן **ד** בלא הכשר.

ו. ומוכח מכאן דגם בכלי שני מבליע משהו וע"כ צריך הכשר כבסעיף ה'. שם אות י"ט. וכתב הפר"ח דכך היא דעת מר"ן השו"ע דיש לאסור אפי' בכלי שני דכך כתב הב"י, הגם שבשו"ע השמיט דין של כלי שני ודלא כהמ"א שכתב שהשו"ע חזר בו מדבריו בב"י. כה"ח אות כ'.

ד. ויינו בדרך קבע ואפי' הדיחו אותו תחלה, אבל דרך עראי מותר להשתמש בו ע"י הדחה, אך בכלי חרס המנהג לא להשתמש בהם אפי' בעראי ובצונן. כה"ח אות כ"ז.